

řejní v per. časopisu »H. T.« proti jeho společníku Dr. V. M. článek, v jehož důsledku bude nucen Dr. V. M. odstoupit s místa starosty. Když S. D. na vyhrůžky nereagoval, prohlásil obžalovaný J. C., že článek o Dr. V. M. nebude uveřejněn, objedná-li S. D. inseráty za 200 Kč. S. D. konečně, aby se zbavil dotěrného chování obžalovaného, vyplatil mu žádanou částku. Oba soudy nižších stolic uznaly za to obžalovaného J. C. vinným přečinem podle § 24, čís. 6 zák. čl. XIV:1914.

Nejvyšší soud zamítl zmateční stížnost obžalovaného a jeho obhájce z těchto

#### důvodů:

Stěžovatelé uplatňují důvody zmatečnosti podle § 385, čís. 1 a), b) tr. ř. Důvodem podle čís. 1 a) cit. § tvrdí beztrestnost obžalovaného pokud ukazuje na to, že se vyhrůžka netýkala S. D.; leč neprávem. Obžalovaný nebyl odsouzen pro vydírání ve smyslu všeobecného ustanovení trestního zákona, ale pro přečin podle § 24, čís. 6 tiskového zákona; ten však nevyžaduje, aby se vyhrůžka týkala přímo osoby, od které pachatel peníze nebo jinou výhodu vymáhá; vždyť stačí jeho dotěrné chování a tím spíše ovšem vyhrůžka, jež se týkala společníka zmíněné osoby. Namítá se dále, že při podpisu objednávky inserátu jednal S. D. úplně dobrovolně, z vlastní pohnutky, tedy bez nátlaku a vlivu předešlé vyhrůžky obžalovaného J. C.; tím se zřejmě popírá, že se zaplacení 200 Kč stalo za to, že obžalovaný zamlčí v tisku článek proti společníku S. D.-a, Dru V. M.-ému. Ke skutkové podstatě přečinu podle § 24, čís. 6 tiskového zákona však stačí, že se za to, že pachatel v tisku něco zamlčí, peníze nebo jiná výhoda vyhrůžným nebo dotěrným chováním jen požadují. Již tím je tento přečin dokonán a nejde tedy o pokus, jak má zmateční stížnost snad na zřeteli, uplatňujíc důvod zmatečnosti podle § 385, čís. 1 b) tr. ř. Na vinu obžalovaného je právě i v tomto směru nalezeno a při tomto způsobu spáchání trestného činu není stížností vytýkáno, že tu nebylo spojitosti mezi požadováním peněz a slibovaným zmlčením v tisku o Dru M. Se zřetelem k tomu je zmíněná námitka zmateční stížnosti rovněž bezdůvodná. Bezdůvodná zmateční stížnost byla tudíž zamítnuta podle § 36 I. nov. k tr. ř.

#### Čís. 5242.

Pod předpis § 1 zák. o maření exekuce spadá i podání vylučovací žaloby, jíž se jako důvod vylučovacího nároku uplatňuje vymyšlené právní jednání, je-li taková žaloba podána z podnětu neb aspoň za souhlasu dlužníka, proti němuž je vedena exekuce a jedná-li dlužník při tom v úmyslu, aby zcela nebo z části zmařil uspokojení svého věřitele.

Dlužník je přímým pachatelem; vylučovací věřitel se dopustí spoluviny na maření exekuce, má-li vědomost o dlužníkovu úmyslu, zcela nebo z části zmařiti uspokojení svého věřitele, nebo sleduje-li podáním vylučovací žaloby přímo úmysl, aby bylo zmařeno uspokojení věřitele hlavního vinníka.

(Rozh. ze dne 9. března 1935, Zm I 154/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaných B. J. a J. J. do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 5. prosince 1934, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými, a to B. J. přechodem podle § 1 zák. o maření exekuce, J. J. spoluvinou na tomto přechodu podle § 1 téhož zák. a § 5 tr. z., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by o ní znovu jednal a rozhodl.

### Z d ů v o d ů :

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 5, 9 a), 10 § 281 tr. ř., provádí však svými vývody jen důvod čís. 9 a) a s hlediska tohoto zmatku právem vytýká, že odsuzující výrok spočívá na mylném použití zákona.

Napadený rozsudek po skutkové stránce zjišťuje, že proti obžalovanému J. J. bylo vedeno více exekucí, že na den 26. dubna 1933 byla nařízena dražba, že dne 22. dubna 1933 podala obžalovaná B. J. proti vymáhající věřitelce vylučovací žalobu (§ 37 ex. ř.), v níž tvrdila, že věci pod 1—68 zájemního protokolu jsou jejím vlastnictvím, poněvadž je koupila v roce 1931 od svého syna, spoluobžalovaného J., — žádala, aby exekuce byla v tomto rozsahu prohlášena za nepřipustnou, — a navrhla odložení dražby. Zjištěno dále, že dne 28. dubna 1933 byla skutečně dražba soudem odložena a ustanoveno stání na den 29. září 1933, a že těsně před tímto stáním vzala obžalovaná J. podáním ze dne 23. září 1933 žalobu zpět. Rozsudek přihlíží dále k obhajobě obžalované J., že za svým synem spoluobžalovaným J. skutečně měla pohledávku 112.000 Kč, jež mu postupně dala do obchodu, že zástavní právo k zabaveným věcem nebylo pro ni ujednáno písemně, nýbrž jen ústně, že vylučovací žalobou jednak chtěla docílit toho, by její syn získal v mezidobí peníze k zaplacení svých dluhů, jednak nechtěla přijít o věci, jež označila svému synovi J. J. jako pro sebe zastavené, že se již nepamatuje, které předměty to byly a nemůže také říci, že právě věci vylučovací žalobou dotčené byly mezi těmi, jež označila za zástavu pro svou pohledávku, a že vylučovací žalobu vzala zpět z toho důvodu, že se chtěla vyhnouti zbytečným výlohám se sporem spojeným. Rozsudek přihlíží dále ke tvrzení spoluobžalovaného J., že nic písemného s matkou neujednal, že jí však pro její pohledávku zřídil zástavní právo k věcem, jež měl v držení. Vzhledem k rozporu mezi tvrzením, o něž obžalovaná opírala vylučovací žalobu, že totiž vylučované věci v roce 1931 od svého syna koupila, a mezi způsobem, jak se obžalovaná J. hájila v trestním řízení, nabyt soud přesvědčení, že si obžalovaná J., tvrdíc ve vylučovací žalobě, že věci jí synem byly postoupeny (správně: že je od něho koupila), to jen vymyslela, aby mohla zmařit exekuční prodej zabavených věcí, že si tedy za tím účelem vymyslela právní jednání. Konečně soud usuzuje, že spoluobžalovaný J. tím, že toto tvrzení své matky podporoval — v čem tato podpora záležela, rozsudek nijak blíže nezjistil —, dopustil se spoluviny na jejím činu. Na základě těchto zjištění a úvah uznal nalézací soud obžalovanou B. J. vinnou přechodem podle § 1 zákona o mař. exekuce, spoluobžalovaného J. J. pak spoluvinou na tomto přechodu.

Nalézacímu soudu je proti stěžovatelům přisvědčiti, že pod předpis § 1 zák. o mař. exekuce spadá i podání vylučovací žaloby, již se jako

důvod vylučovacího nároku uplatňuje vymyšlené právní jednání, to však jen tehdy, je-li taková žaloba podána z podnětu neb aspoň za souhlasu dlužníka, proti němuž je vedena exekuce, a jedná-li dlužník při tom v úmyslu, aby zcela nebo z části zmařil uspokojení svého věřitele. Za těchto předpokladů dopustí se dlužník trestného činu podle § 1 zák. o mař. exekuce jako přímý pachatel, osoba pak, která z podnětu nebo za souhlasu dlužníka proti jeho věřiteli podá vylučovací žalobu, v níž uplatňovaný vylučovací nárok vědomě opírá o vymyšlené právní jednání, se dopustí spoluviny na maření exekuce, má-li třetí osoba, podávší vylučovací žalobu, vědomost o úmyslu dlužníka, zcela nebo z části zmařiti uspokojení svého věřitele, nebo sleduje-li třetí osoba podáním vylučovací žaloby přímo úmysl, aby bylo zmařeno uspokojení věřitele hlavního vinníka (srov. rozhodnutí čis. 3583 sb. n. s.). Neprávem se dovolává zmateční stížnost pro své opačné stanovisko rozhodnutí čis. 3093 sb. n. s., neboť toto rozhodnutí je vybudováno na tom, že vylučovací žalobou, o níž tehdy šlo, nebylo uplatněno určité vymyšlené právní jednání, nýbrž přednes žalobní se obmezil na zcela povšechné tvrzení, že vylučované věci jsou vlastnictvím žalobcovým, poněvadž jich řádně nabyli. Že podání vylučovací žaloby za uvedených podmínek je způsobitelným prostředkem, jímž se může zmařiti uspokojení věřitelů, plyne již z úvahy, že vylučovací žaloba svou povahou směřuje právě k tomu, aby vybavované věci byly vyloučeny z exekuce, aby tedy nemohly sloužiti k uspokojení vymáhajícího věřitele. Ostatně ke skutkové podstatě podle § 1 zák. o mař. exek. stačí úmysl zmařiti konkrétní akt exekuční, úplné nebo částečné uspokojení věřitelovo tou cestou, jakou se ho právě domáhal (srov. sb. n. s. čis. 447, 1570, 1711, 2766, 3382).

Posuzuje-li se souzený případ s těchto právních hledisek, je zřejmo, že nalézací soud pochybil, odsoudiv obžalovanou B. J. pro přečin podle § 1 zák. o mař. exekuce jako přímou pachatelku, ač exekuce nebyla vedena proti ní, nýbrž proti jejímu synovi, takže jí ani nemohlo jíti o to, aby zmařila uspokojení svého věřitele, nýbrž jen uspokojení věřitele J. J. Neboť, jak již uvedeno, z doslovu § 1 zák. o mař. exek. jasně plyne, že subjektem tohoto trestného činu může býti toliko dlužník sám, kdežto jiný může se dopustiti jen spoluviny nebo účastenství podle obecných zásad, nikoli pachatelství nebo spolupachatelství. Měl tedy nalézací soud především uvážiti a zjistiti, zda dlužník J. J. dal podnět k tomu, neb aspoň souhlasil s tím, aby jeho matka B. J. podala vylučovací žalobu, uplatňující jako důvod vylučovacího nároku právní jednání, o němž obžalovaný věděl, že se ve skutečnosti nestalo, že je tedy vymyšlené, a zda při tom jednal v úmyslu zcela nebo z části zmařiti uspokojení svého věřitele. Co pak se týče spoluobžalované B. J., bylo nutno zjistiti, zda podala (dala podati) vylučovací žalobu vědomě opřenou o vymyšlené právní jednání u vědomí a v úmyslu, jehož podle hořejších vývodů je třeba ke skutkové podstatě spoluviny na maření exekuce. Protože nalézací soud s těchto správných hledisek právních o věci neuvažoval, bylo zrušiti rozsudek jako zmatečný podle čis. 9a) § 281 tr. ř. a ježto, vycházející z mylného právního nazírání na věc, neučinil skutková zjištění potřebná ke správnému posouzení věci, bylo věc podle § 288/2, čis. 3 tr. ř. vrátiti soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí.